

NÄRINGSPOLITISKA
ENHETEN

Nytt om Näringspolitik

Februari 2008

Strukturfondernas partnerskap i inledningsfasen

Arbetet i strukturfondspartnerskapen har nu pågått i några månader. Regionala utlysningar sker både inom regional och sociala fonden. Det finns fortfarande en del oklarheter och organisatoriska bekymmer. Regionalfonden ligger allmänt sett före. Det kan bero på att förberedelserna och planeringsarbete hade kommit längre på dessa områden.

Partnerskapet i Västernorrland

De 8 partnerskapen försöka finna arbetsformer som tillgodoser de olika intressen som finns i partnerskapen. Det kan ibland bli komplikationer när man försöker finna former som kanske inte alltid stämmer med den bild vi har av hur arbetet ska gå till. Det är viktigt att våra representanter får vara delaktiga fullt ut och har möjlighet att följa hela processen med ansökningar och prioriteringar. Just nu planeras för en gemensam konferens med LO, TCO och SACO:s aktiva i övervakningskommittéer och partnerskap. Konferensen är planerad till den 12 juni och genomförs i Stockholm. Tanken är att vi dels ska få en gemensam bild av läget men också att kunna dela erfarenheter.

För frågor om regionalfonden – kontakta hans.karlsson@lo.se (08/7962759) och om socialfonden filis.sigala@lo.se (08/7962645).

Rapport från partnerskapet för Norra Mellansverige

Undertecknad har fått uppdraget av LO att delta i EUs Strukturfondspartnerskap för Norra Mellansverige. Länen är Värmland, Dalarna och Gävleborg.

Det är ett spännande arbete att delta i en beslutsprocess, som innebär att alla

ska vara överens om vilka ansökningar som ska prioriteras dvs koncensus gäller. Den första perioden har vi haft 3 möten som i stort har handlat om regionala fondens områden, vi har gett pengar till innovationer, företagsutveckling samt infrastruktur.

Socialfonden ligger några månader efter och ska arbeta med kunskap och kompetensutveckling för yrkesverk-samma och de som står utanför arbets-livet.

Dessa ekonomiska medel är de enda som kan stödja personal i privat och offentlig verksamhet. Här ska man arbeta i nätverk mellan företag och deras anställda. Analyser görs av kom-petensbrister hos personalen, som se-dan verkställs med köp av kurs eller utbildning. En första reflektion är att politikerna inte är lika intresserade av socialfonden som vi 4 från arbets-marknadens parter är.

Totala medel för 2007-2013 är 2,2 miljarder att fördela på initiativ som är viktiga för de 3 länen. Länen är repre-senterade av 9 politiker samt 2 lands-hövdingar som värnar om sina län, ett spännande spel om resurser och tilldel-ning. Ett förhandlingsspel sker alltid i det 17 manna partnerskap som träffas. Ett av det bästa utöver det prioriterande beslutandet av medel har varit de studiebesök vi har genomfört. Vi har varit på Teknikdalen i Borlänge

och nu senast i Hudiksvall på Fiberop-tik Valley. Dessa båda satsningar ger styrka till länen, allt behöver inte ske i storstadsregionen när det gäller forsk-ning och utveckling i Världsklass.

En förutsättning för våra läns existens är kraftigt ökad kunskapsutveckling, utvecklad infrastruktur och ett boende med livskvalité.

Nästa möte i april ska vi besluta om Socialfonden för första gången. Det ska bli spännande att se om vi från de fackliga organisationerna är med från början, med egna ansökningar om projekt för att stärka medlemsnyttan. I övrigt ser jag fram emot att LO för-bunden centralt är med och tar initiativ i dessa frågor. Tidigare har det varit lika med noll.

Hälsningar Thomas Rehn

Mer om strukturfonderna på www.nutek.se

Ansökningsomgångar för Regionala fonden under 2008:

Mellersta Norrland, Stockholm, Östra Mellansverige, Västsverige, Småland och Öarna: 1. 1/11-2007 -7/1, 2. 1/2 - 28/3, 3. 30/4-27/6, 4. 1/8 - 26/9

Övre Norrland: 1. 1/11-2007-7/1, 2. 1/2-28/3, 3. 6/10-5/12

Norra Mellansverige: 1. 1/11-2007-7/1, 2. 1/2-28/3, 3. 1/8-26/9

Skåne-Blekinge: 1. 1/11-2007-7/1, 2. 1/2-28/3, 3. 30/4-10/9

Aktuellt inom utbildningspolitiken

Gymnasieutredningen beräknas komma med sitt betänkande den 31 mars. Utgångspunkten är som i tidigare gymnasieutredning tre huvudinriktningar; teoretiska och yrkesförberedande program samt lärlingsprogram.

Lärlingsutbildning. Skolverket har fått i uppgift att utforma kurser för den **försöksverksamhet** som startat. Den arbetsplatsförlagde delen av utbildningen ska omfatta 1250 poäng och utbildningen kan också förenas med en anställning. Mer om försöksverksamheten hittar du på

Myndigheten för skolutveckling;
http://www.skolutveckling.se/innehall/utbildning_arbetsliv_tillvaxt/gymnasieskolan/larlingsutbildning/om/

LO har haft vissa invändningar mot ursprungsförslaget vilket finns redovisat i vårt remissvar 2007 07 11 dnr.20070413. Främst gäller det otydligheten kring elevernas möjlighet till anställning kombinerat med studier.

Angående de kommande förslagen i Gymnasieutredningen, är vår bedömning att partsinflytande på olika nivåer, kommunal samverkan, regionala arbetsmarknadsperspektiv och college-modellen (regionala yrkesutbildningscentra med flera samverkansaktörer) kommer att lyftas fram i någon form.

Införandet av en Yrkehögskola, U 2007:07 beräknas komma med sitt slutbetänkande den 29 mars. Utredningen kommer att lägga fram ett för-

slag på ett ramverk för all yrkesutbildning, med avgränsning mot högskola och arbetsmarknadsutbildning.

En fristående vuxenutbildning, U2007:02 beräknas komma med sitt slutbetänkande den 29 mars. Här kommer nog många aktörer att vilja etablera sig, i synnerhet om man kan få rätt att sätta betyg som utbildningsanordnare. Flera aktörer inom folkbildningen har flaggat för att vilja vara med och konkurrera.

”Nya förutsättningar för arbetsmarknadsutbildning”, SOU 2007:112.

Trots DN:s rubriksättning och ingress när betänkandet presenterades så är en av slutsatserna att dagens yrkesinriktade arbetsmarknadsutbildning är effektiv. Vad som behöver avsevärt förbättras är den förberedande utbildningen. Chanserna att få ett arbete oavsett om man varit lång eller korttidsarbetslös, är ung eller utrikes född, ökar med cirka 20 procentenheter jämför med om man inte deltagit i en arbetsmarknadsutbildning. Utredningen gör bedömningen att minimivolymer bör ligga på 10 – 15 000 platser per år för att upprätthålla kvalitén. För närvarande ligger volymerna på cirka 7000 platser vilket innebär att utbildningarna halverats de senaste 12 månaderna. Förbättringar som efterfrågas är bland annat kortare utbildningstider, ökad validering, mer praktik, krav på individuella handlingsplaner, tidigare tillgång till utbildning samt bättre dokumentation.

Aktuella utredningar som berör det utbildningspolitiska området. Se <http://www.sou.gov.se/utredningar/index.htm>

För ytterligare information kontakta
Thomas Hagnefur 08-796 2720,
thomas.hagnefur@lo.se eller

Lars-Åke Henriksson 08-796 2765,
lars-ake.henriksson@lo.se .

Regionala tillväxtprogram – och sedan. ?

Ändrade förutsättningar för RTP

De regionala tillväxtprogrammen (RTP) tillkom på initiativ av den förra regeringen. Man ville skapa ett mer fokuserat näringspolitiskt arbete som samtidigt betonade *samverkan* mellan regionens olika aktörer. RTP skulle ses som en del inom den övergripande regionala utvecklingsplaneringen (RUP). RUP fungerar alltså som ett paraply för RTP, landsbygdsprogram, strukturfondsarbete mm.

För att veta mer om fonderna:
Alla län utarbetade också sina RTP för perioden 2004-2007. Tanken har varit att detta skulle fullföljas i en ny men friare fas. Nuvarande regering har därför inte givit länsstyrelserna eller de regionala självstyrelseorganen något nytt enhetligt uppdrag att utarbeta RTP utan hänvisar till att de har ett allmänt ansvar att planera för regional tillväxt.

Ett viktigt skillnad mot tidigare är att programmen inte behöver följa samma tidsperiod. Det hänger nu på de regionala aktörerna att fortsätta i egna spår. Enligt NUTEK fortsätter man med någon form av RTP eller näringspolitiska handlingsplaner i de olika länen, ofta som en del av RUP-arbetet. Vilken effekt avsaknaden av en nationell samordning via regeringen får på arbetet återstår att se.

RTP 2004-2007 utvärderade

NUTEK har publicerat en sammanställning med utvärderingar av arbetet med RTP i åtta län. I korthet kan sägas att man främst tittat på själva arbetsprocessen snarare än resultaten av arbetet. Detta är naturligt eftersom effekterna av insatserna är långsiktiga och ger resultat först efter viss tid.

Sammanställningen, som bygger på intervjuer av nyckelpersoner i länen, visar dock att det man efterlyser är just beskrivning av praktiska resultat av arbetet förutom en bättre förankring av RTP-processen i regionen. Det behövs därför kunskap om hur man bedriver denna typ av breda utvecklingsprocesser. Man efterlyser också mer medverkan från näringslivet.

Från Nuteks övriga rapportering framgår att tillväxtprogrammen inte blivit det instrument för genomförande av projekt som förväntats utan mer ett strategiskt dokument, dock med näringslivsprofil.

Från näringslivshåll ser man i stort positivt på programmens roll som utgångspunkt för gemensamma insatser samt de nätverk och kontakter som utvecklas. Kritik finns dock mot bristen på konkretisering.

En allmän erfarenhet och kritik från regionerna är de centrala myndigheternas bristande förmåga att samverka sinsemellan och begränsade medverkan i RTP-processen. Av detta skäl har tre temagrupper bildats för ett tjugotal myndigheter i syfte att stimulera samverkan och deltagande.

Branschprogram och RTP

S-regeringen presenterade år 2003 strategidokumentet ”Det Innovativa Sverige” som sedan låg till grund för de sex bransch- eller strategiprogram inom IT/Telekom, metallurgi, skog/trä, läkemedel/bio teknik, flyg/rymd, och fordonsindustrin. Programmen handlar om branshutveckling i samverkan mellan stat, näringsliv och forskning.

Branschprogrammen utgör enligt många ett bra exempel på utvecklingstänkande, men den nuvarande regeringen anser det inte vara samhällets sak att medverka i sådant arbete. Ambitionen har varit att branschprogrammen inte bara ska ta fram kapital och forskningsprojekt utan även underlätta specialisering inom branscher och regioner. De skulle därmed även vara ett stöd för arbetet med RTP i länen. Det är främst programmen för skogs- och träindustrin samt IT- och telekom som har bred regional anknytning, men även programmen för fordonsindustri och metallurgi berörs i flera RTP.

Branschprogrammen skulle även ha en koppling till arbetet i strukturfonderna. Om programmen inte får någon fortsättning bryts dessa samverkansmöjligheter med branscherna sönder.

Mer om detta på www.nutek.se Gå till rubriken ”regional tillväxt” och sedan ”regionala tillväxtprogram”.

Transportnoder, hamnar och flygplatser

Till hösten förväntas regeringen presentera en ny transportpolitisk proposition. Som underlag finns ett omfattande utredningsarbete som nyligen remissbehandlats. Tanken har varit att peka ut vilka noder som skall prioriteras med statliga investeringar utifrån nationell synvinkel.

Utredningen om **hamnar och transportnoder** har som strategisk hamn givetvis pekat ut Göteborg, men även Helsingborg, Malmö, Trelleborg, Karlshamn/Karlskrona, Norrköping, Stockholm/Kapellskär, Gävle, Sundsvall och Luleå.

Som viktiga **noder för omlastning** föreslogs knutpunkter i stora produktions- och konsumtionsområden.

som också utgör naturliga start- och slutpunkter för de viktigaste väg- och järnvägsstråken. Dessa var Göteborg,

Hallsberg, Jönköping, Luleå, Malmö, Stockholm, Umeå och Älmhult.

Samtidigt kom flygplatsutredningen med förslag om vilka orter som skulle ses som **nationellt strategiska flygplatser**. Dessa var Arlanda, Arvidsjaur, Bromma, Kiruna, Landvetter, Luleå, Malmö, Umeå, Visby och Östersund. För dessa vill man att staten garanterar 100 procents kostnadstäckning.

Ett stort antal flygplatser kategoriseras som **regionalt strategiska** och föreslås få 75 procents täckning av underskotten samtidigt som huvudmannskapet för dessa kan komma att prövas d v s mer av kommunalt eller privat ägande diskuteras.

Några flygplatser i Mellansverige (bl a Västerås, Borlänge och Norrköping) föreslås ej ges täckningsbidrag p g a närhet till Arlanda och möjlighet till snabbtågsutbyggnad.

LO har tidigare uttalat sig för höga investeringsnivåer inom järnvägs- och vägtrafik av regionala utvecklingskäl. LO har även sagt ja till de kriterier som legat till grund för ovannämnda prioriteringar. Däremot brukar LO centralt inte ta ställning till vilka orter som bör prioriteras.

För mer information – kontakta sven.nyberg@lo.se tel: 087962653.